

Bert Hellinger: *De verborgen dynamiek van familiebanden.*

[met Gunthard Weber en Hunter Beaumont]

Uitgeverij: Altamira Becht, 2002

Hellinger wordt geëerd en verguisd door zijn werken met familieopstellingen. Veel therapeuten, coachen, counselors, trainers, re-integratieadviseurs, enzovoort volgen zijn werkwijze al dan niet met prettige gevolgen. Tijd om zijn eigen gedachtegoed te raadplegen.

De essentie van zijn invalshoek is dat hij zicht probeert te krijgen op 'de verborgen symmetrie van de liefde'. Hij kijkt naar mensen, probeert te zien en te doorgronden waar het systeem uit evenwicht is geraakt. Daartoe heeft hij niet alleen de persoon zelf nodig, maar ook de familieleden die een belangrijke plaats innemen, niet alleen de levenden ook de overledenen.

In een opstelling krijgen deze mensen een plaats, vervolgens wordt er gezocht naar een oplossing, niet de woorden zijn van belang, maar het voelen wat die positie doet met de deelnemers, zij geven informatie. Als het evenwicht hersteld is kan degene van wie de opstelling gemaakt is haar/zijn eigen plaats innemen en voelen dat er iets hersteld is.

Hoe werkt het? Hellinger zegt daar zelf over dat hij het niet weet. Hij kijkt en ziet. Dit zien is voor hem heel belangrijk, het laat ruimte voor het unieke van ieder mens. Er zijn geen algemeenheden, er is geen theorie. Het enige dat hij met stelligheid aangeeft is dat er een Orde der Liefde werkzaam is. Ouders zijn er eerder dan hun kinderen. Ouders geven en kinderen nemen. Daar waar een kind over de ouder moet gaan bemoederen (of vader) zal het kind dat uit liefde voor die ouder doen, maar het evenwicht is verstoord. Bij het herstel van het evenwicht is het kind niet kwaad of haatdragend, maar geeft de last terug aan de ouder, deze zal zelf de consequentie moeten dragen, niet langer het kind. Hellinger vraagt niet naar het probleem, hij zoekt naar oplossingen. Vaak is het nodig om de overledenen op te nemen in de familieband. Er is geen algemene wetmatigheid waarom dat zo is, soms gaat het over schuld, soms is iemand jaren buitengesloten. In de Orde der Liefde heeft iedereen een plaats. Het is niet aan ons om te oordelen over de betekenis van iemands leven en sterven. Tot een familiesysteem behoren: kinderen, hun ouders en hun broers en zusters, de grootouders, soms de overgrootouders en iedereen die plaats gemaakt heeft voor iemand uit het systeem, bijvoorbeeld vroegere partners, geliefden en iedereen van wie enig familielid enig voordeel heeft gehad door verlies, ongeluk, vertrek of overlijden.

Mooi vind ik zijn uitspraak dat bij echtscheiding het kind toegewezen dient te worden aan die ouder die in het kind de andere ouder het meest waardeert. Hiermee laat hij zien dat het niet gaat om regels tav opvoeding, tijdsbesteding of inkomen, maar dat de liefde aanwezig kan blijven voor de andere ouder, de voormalige partner. De liefde zoals hij het benoemt is niet individueel gericht, maar stroomt onzichtbaar door al onze familiebanden heen.

Hij noemt vijf thema's die bepalend zijn voor het gedijen van de liefde in de familie: 1) het recht om lid te zijn van de familie in ere houden, 2) het systeem compleet houden, 3) de rangorde naar tijd bewaken, 4) de rangorde van verschillende systemen respecteren, 5) de beperkingen van de tijd accepteren. Uiteraard legt hij uit wat er mee bedoeld wordt, maar iedereen kent de gevolgen van scheidingen, familievetes, het buitensluiten van een familielid. Hellinger laat zien dat buitensluiten ook gevolgen heeft voor degenen die achterblijven, omdat het systeem verstoord is. Om je evenwicht in dit leven terug te vinden, zal je niet alleen naar je eigen levensverhaal moeten kijken, maar ook naar de verstoringen in je familiesysteem.

Degene die gebruik wil maken van een bijeenkomst met familieopstellingen raad ik aan eerst dit boek te lezen om het kaf van het koren te kunnen scheiden.

Gea Evenhuis

www.agogischtherapeut.nl